

АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО КОМПЛЕКСУ
РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ
КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Світлана Криштанович

Львівський державний університет фізичної культури

Постановка проблеми. Наявні запаси мінеральних, лісових, водних, рекреаційних ресурсів гірських територій Карпатського регіону у поєднанні з їх вигідним географічним положенням у центрі Європи були достатньо вагомою передумовою розвитку рекреаційно-оздоровчої галузі, орієнтованої як на внутрішнього споживача, так і на обслуговування іноземного контингенту. Перевага соціально-економічного комплексу, на нашу думку, виявляється у тому, що його ефективність вища за сумарну ефективність складників, які функціонують ізольовано (і негативні наслідки цього ми бачимо протягом останніх років). Структура цього комплексу починає формуватися тоді, коли гірська територія перестає бути випадковим чинником його розвитку і коли внаслідок розташування компонентів на гірській території у сполуки з'являються додаткові якості щодо його соціально-економічного спрямування.

Аналіз останніх досліджень. У сучасних умовах соціально-економічного розвитку Карпатського регіону важливого значення набуває дослідження рекреаційно-оздоровчої діяльності населення. Даній темі значної уваги приділили такі вчені як Жук П. В., Коберніченко Т., Кравців В. С., Мандюк Н. Л. та ін. Але не зважаючи на численні дослідження багато питань залишаються відкритими.

Мета дослідження є вирішення завдання розвитку соціально-економічного комплексу рекреаційно-оздоровчої діяльності населення гірських територій.

Для рекреаційно-оздоровчої діяльності використовуються високігірні курорти: Ворохта і Буковель, Яблуниця Яремчанської міськради і бальнео-грязевий передгірний курорт Черче Рогатинського району Івано-Франківської області, популярні гірські рекреаційні центри Східниця, Сколе, Славське, Плав'є, Розлуч Львівської області, дитячі табори та мотелі для сімейного відпочинку. Подальший розвиток рекреаційно-оздоровчої індустрії гірських територій цих областей передбачив впровадження в практику ефективних

механізмів управління, реалізація яких мала сприяти соціально-економічному прогресу гірських територій, гарантували їм екологічну безпеку. Основу таких механізмів складають процеси роздержавлення і приватизації, фінансово-кредитні важелі управління, взаємовигідні умови відносин між інтересами територій і суб'єктів господарювання, інвестиційна політика, організаційно-управлінські структури [1; 2]. Специфіка рекреаційно-оздоровчої сфери зумовлює необхідність поступової реформації форм власності і роздержавлення рекреаційних об'єктів. Першочерговому роздержавленню на курортах повинні підлягати підприємства торгівлі, громадського харчування, побуту та ін. Фінансово-економічне регулювання розвитку рекреаційно-оздоровчої сфери здійснюється через механізм платежів за використання природних рекреаційних ресурсів, ефективну податкову політику, систему місцевих зборів (курортний, рекреаційний збір, податок на приватний житловий фонд, який використовується в рекреаційних цілях, тощо), механізм ціноутворення на рекреаційні послуги, інвестиційну політику і кредитування [3].

Враховуючи специфіку рекреаційно-оздоровчого продукту та характер функцій, що покладаються на органи місцевого управління, до основних механізмів просування цього рекреаційного продукту мають належати: формування та підтримка сприятливого іміджу рекреаційних територій, вплив засобами маркетингу на ринкову поведінку споживачів рекреаційно-оздоровчих послуг; інформування споживачів про можливості і переваги лікування та відпочинку в гірських територіях. Оскільки суб'єкти підприємницької діяльності, що діють у межах рекреаційно-оздоровчої сфери гірських територій, часто є невеликими та недостатньо потужними, щоб представляти свій продукт на серйозних виставках самостійно, ефективним методом у даному випадку має стати формування сукупного рекреаційного продукту досліджуваних областей, в якому будуть включені пропозиції різних підприємств, а спосіб його представлення та коригування зусиль буде здійснюватися органами місцевої влади [4].

Висновок. В цілому ж, говорячи про ринок рекреаційно-оздоровчих послуг досліджуваних гірських територій, то вони знаходяться на початковій стадії формування на шляху до цивілізованих стандартів. Для ефективного вирішення завдань розвитку соціально-економічного комплексу гірських територій (так само, як інших територій) необхідно оперативного оцінювати

ситуацію в економіці, оптимально використовувати існуючі ресурси, виявляти сильні і слабкі сторони території і в підсумку приймати обґрунтовані управлінські рішення. Тому ключовим питанням сьогодні є не збільшення кількості цих об'єктів та їх потужностей, а налагодження конкурентоспроможного ринку рекреаційно-оздоровчих послуг з використанням існуючої рекреаційної бази.

Література:

1. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: наук. зб. / за ред. І. Г. Ткачук. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. 7, т. 1. – 318 с.
2. Коберніченко Т. Підходи до методики оцінки рекреаційного потенціалу гірських територій / Т. Коберніченко, М. Сиротюк // Вісник Львів. нац. ун-ту. Серія географічна. – Львів, 2008. – Вип. 35. – С. 155–158.
3. Кравців В. С. Концептуальні засади розробки та реалізації державної програми сталого розвитку українських Карпат / Кравців В. С., Жук П. В. // Економка України. – 2013. – № 1. – С. 4–11.
4. Мандюк Н. Формування політики просування туристичного продукту Львівської області / Н. Мандюк // Географія і туризм: європейський досвід : тези доп. міжнар. наук. конф., 27–30 верес. 2007 р. – Львів, 2007. – С. 85–87.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ ТА МУЛЬТИСПОРТУ

Олександр Кільницький, Юрій Грабовський, Ірина Маляренко

Херсонський державний університет

Постановка проблеми. Спорт як суспільне явище не перестає формуватися та дає поштовх для розвитку нових видів рухової активності. Зокрема, одним з таких видів є мультиспорт. Багато в чому мультиспорт завдячує своїй популярності в світі елементами несподіванки, а також нескінченною різноманітністю і відсутністю заздалегідь встановлених рамок. За своїм змістом мультигонки, як правило, насичені елементами спортивного туризму: переміщення по пересіченій місцевості (біг, їзда на велосипеді, на байдарці чи катамарані, тощо), орієнтування на місцевості, подолання природних перешкод за допомогою спеціального альпіністського спорядження, тощо.